



Datum van inontvangstneming : 15/08/2016

Zaak C-393/16

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

14 juli 2016

Verwijzende rechter:

Bundesgerichtshof (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

2 juni 2016

Verzoekende partij:

Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne

Verwerende partij:

Aldi Einkauf GmbH & Co. OHG Süd

Interveniënte aan de zijde van de verwerende partij:

Galana NV

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Vordering tot verbod van het gebruik van de benaming „Champagner Sorbet” in het economische verkeer van diepvriesproducten wegens schending van de beschermde oorsprongsbenaming „champagne”

Voorwerp en rechtsgrondslag van het prejudiciële verzoek

Uitlegging van het Unierecht; artikel 267 VWEU

Prejudiciële vragen

- 1) Moeten artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder a), ii), van verordening (EG) nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder a), ii), van verordening (EU)

nr. 1308/2013 aldus worden uitgelegd dat zij ook van toepassing zijn wanneer de beschermde oorsprongsbenaming wordt gebruikt als deel van een benaming voor een levensmiddel dat niet in overeenstemming is met het productdossier, maar waaraan een ingrediënt is toegevoegd dat in overeenstemming is met het productdossier?

- 2) Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord:

Moeten artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder a), ii), van verordening (EG) nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder a), ii), van verordening (EU) nr. 1308/2013 aldus worden uitgelegd dat het gebruik van een beschermde oorsprongsbenaming als deel van een benaming voor een levensmiddel dat niet in overeenstemming is met het productdossier, maar waaraan een ingrediënt is toegevoegd dat in overeenstemming is met het productdossier, neerkomt op het uitbuiten van de reputatie van de oorsprongsbenaming wanneer de benaming van het levensmiddel overeenkomt met de bij het relevante publiek gebruikelijke benaming en het ingrediënt in voldoende hoeveelheid werd toegevoegd teneinde het product een essentieel kenmerk te verlenen?

- 3) Moeten artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder b), van verordening (EG) nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder b), van verordening (EU) nr. 1308/2013 aldus worden uitgelegd dat het gebruik van een beschermde oorsprongsbenaming onder de in de tweede prejudiciële vraag beschreven omstandigheden misbruik, nabootsing of voorstelling oplevert?
- 4) Moeten artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder c), van verordening (EG) nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder c), van verordening (EU) nr. 1308/2013 aldus worden uitgelegd dat zij alleen van toepassing zijn op onjuiste of misleidende aanduidingen die bij het relevante publiek aanleiding kunnen geven tot misverstanden over de geografische herkomst van een product?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad van 22 oktober 2007 houdende een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en specifieke bepalingen voor een aantal landbouwproducten (Integrale-GMO-verordening), zoals gewijzigd bij verordening (EG) nr. 491/2009 van de Raad van 25 mei 2009 (hierna: „verordening nr. 1234/2007”), in het bijzonder artikel 118 quaterdecies

Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad, in het bijzonder artikel 103

Verordening (EEG) nr. 2081/92 van de Raad van 14 juli 1992 inzake de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen van landbouwproducten en levensmiddelen

Verordening (EU) nr. 1151/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 21 november 2012 inzake kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen, in het bijzonder artikel 13

Verordening (EG) nr. 110/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 15 januari 2008 betreffende de definitie, de aanduiding, de presentatie, de etikettering en de bescherming van geografische aanduidingen van gedistilleerde dranken, in het bijzonder de artikelen 10 en 16

Verordening (EU) nr. 1169/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten, in het bijzonder de artikelen 7, 9, 17

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Markengesetz (Duitse merkenwet; hierna: „MarkenG”)

Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (Duitse wet inzake oneerlijke mededinging; hierna: „UWG”)

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Verzoeker is een vereniging van de Franse champagne-industrie, waarbij alle wijnboeren en bedrijven die betrokken zijn bij de aanbouw en productie van champagne zijn aangesloten.
- 2 Interveniente aan de zijde van verweerster produceert diepvriesproducten, waaronder „Champagner Sorbet”, die verweerster, een discounter, eind 2012 aanbood en waarvoor zij reclame maakte in brochures. Volgens de lijst van ingrediënten op de onderzijde van de verpakking van het product bestaat „Champagner Sorbet” onder meer uit „champagne (12 %)”.
- 3 Verzoeker is van mening dat de verkoop van het diepvriesproduct onder de benaming „Champagner Sorbet” inbreuk maakt op de beschermde oorsprongsbenaming „champagne” en vordert derhalve een verbod op het gebruik van de benaming „Champagner Sorbet” in het economische verkeer van diepvriesproducten.
- 4 Het Landgericht (rechter in eerste aanleg) heeft verweerster conform de vordering veroordeeld. Nadat interveniente hoger beroep had ingesteld heeft de appelrechter de vordering afgewezen. Hiertegen heeft verzoeker beroep in Revision ingesteld.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 5 Volgens de appelrechter is niet voldaan aan de voorwaarden voor een verbod ex artikel 103, lid 2, onder a), ii), van verordening nr. 1308/2013. Evenmin is sprake van misleiding in de zin van artikel 103, lid 2, onder c), van verordening nr. 1308/2013.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 6 De uitspraak op het beroep in Revision hangt af van de uitlegging van artikel 118 quaterdecies van verordening nr. 1234/2007 en van artikel 103 van verordening nr. 1308/2013, dat met ingang van 1 januari 2014 in de plaats van eerstgenoemde bepaling is getreden.
- 7 Wanneer een benaming als beschermde oorsprongsbenaming of als beschermde geografische aanduiding is ingeschreven in het door de Europese Commissie gevoerde register, komt volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie betreffende de in verordening nr. 2081/92 en in de vervolgvorderingen ervan neergelegde voorschriften ter bescherming van oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen, die inmiddels zijn vervangen door artikel 13 van verordening nr. 1151/2012, absolute voorrang toe aan de bescherming van oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen. Binnen de werkingssfeer van de verordeningen is geen ruimte voor aanvullende rechtsbescherming op grond van bilaterale overeenkomsten of nationaal recht (vgl. arresten van 4 maart 1999, Gorgonzola/Cambozola, C-87/97, EU:C:1999:115, punt 18; 8 september 2009, American Bud II, C-478/07, EU:C:2009:521, punten 114-129, en 8 mei 2014, Salame Felino, C-35/13, EU:C:2014:306, punten 26 en 28). Hetzelfde geldt voor het naar het voorbeeld van verordening nr. 1151/2012 opgezette beschermingssysteem van verordening nr. 1308/2013 en voor de in de voorafgaande verordening nr. 1234/2007 opgenomen voorwaarden voor bescherming (arrest van het Gerecht van 18 november 2015, T-659/14, EU:T:2015:863, punten 38 en 41 en volgende).

Eerste prejudiciële vraag

- 8 De Senat is geneigd aan te nemen, dat het door verzoeker gelaakte gebruik van de benaming „Champagner Sorbet” voor een diepvriesproduct als commercieel gebruik van de beschermde oorsprongsbenaming „champagne” binnen de werkingssfeer van artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder a), ii), van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder a), ii), van verordening nr. 1308/2013 valt.
- 9 a) Volgens artikel 118 quaterdecies, lid 1, van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 1, van verordening nr. 1308/2013 mogen oorsprongsbenamingen die zijn ingeschreven in het door de Europese Commissie gevoerde register, worden gebruikt door alle marktdeelnemers die een overeenkomstig het betrokken

productdossier geproduceerde wijn in de handel brengen [zie betreffende artikel 16 van verordening (EG) nr. 110/[2008] het arrest van 14 juli 2011, Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 en C-27/10, EU:C:2011:484, punten 48 en volgende]. Verweerster gebruikt de door verzoeker gelaakte productaanduiding „Champagner Sorbet” evenwel niet om wijn in de handel te brengen, maar voor het in de handel brengen van een diepvriesproduct, bij de productie waarvan champagne is gebruikt, en dus van een product dat niet in overeenstemming is met het dossier dat bij de productie van onder de oorsprongsbenaming „champagne” in de handel gebrachte wijnen in acht moet worden genomen.

- 10 b) De bescherming van oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen ziet overeenkomstig artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder a), ii), van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder a), ii), van verordening nr. 1308/2013 op elk direct of indirect gebruik door de handel van de beschermde naam. Het gebruik van een herkomstbenaming als productbenaming is een commercieel gebruik.
- 11 c) Volgens de Senat is het gebruik van de productbenaming „Champagner Sorbet” een onder artikel 103, lid 2, onder a), van verordening nr. 1308/2013 vallend gebruik van de beschermde oorsprongsbenaming „champagne” voor het door verweerster verkochte diepvriesproduct.
- 12 De rechtspraak van het Hof van Justitie betreffende de toepassing van artikel 16 lid 1, onder a), van verordening [nr. 110/2008], die de bescherming van geregistreerde geografische aanduidingen voor gedistilleerde dranken die aan bepaalde specificaties voldoen, regelt en waarvan de inbreuken grotendeels overeenstemmen met de in artikel 118 quaterdecies, lid 2, van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, van verordening nr. 1308/2013 geregelde beschermingsbepalingen, laat vermoeden dat niet alleen sprake is van een binnen de werkingssfeer van artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder a), van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder a), van verordening nr. 1308/2013 vallend direct commercieel gebruik van een geregistreerde geografische aanduiding wanneer de geregistreerde aanduiding in identieke vorm wordt gebruikt voor een ander product, maar dat daarvan ook sprake is wanneer de geregistreerde aanduiding op zichzelf of als soortnaam in een vertaling bestanddeel is van een uit meerdere woordbestanddelen bestaande benaming. Zo heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat de benamingen „COGNAC L & P HIENOA KONJAKKIA Lignell & Piispanen Product of France 40 % Vol 500 ml” en „KAHVI-KONJAKKI Cafe Cognac Likööri - Likör - Liqueur 21 % Vol Lignell & Piispanen 500 ml” binnen de werkingssfeer van artikel 16, lid 1, onder a), van verordening nr. 110/2008 vielen (arrest Bureau national Interprofessionnel du Cognac, punt 55).
- 13 Wanneer van dat criterium wordt uitgegaan, valt volgens de Senat het gebruik van de woordcombinatie „Champagner Sorbet” als productbenaming binnen de

werkings sfeer van artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder a), van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder a), van verordening nr. 1308/2013.

Tweede prejudiciële vraag

- 14 a) De litigieuze productbenaming kan de reputatie van de beschermde oorsprongsbenaming „champagne” overdragen op het in geding zijnde product.
- 15 b) Verduidelijkt dient te worden, of het gebruik van een beschermde oorsprongsbenaming niet neerkomt op het uitbuiten van de reputatie van de oorsprongsbenaming, wanneer de benaming van het levensmiddel overeenkomt met de bij het relevante publiek gebruikelijke benaming en het ingrediënt in voldoende hoeveelheid werd toegevoegd teneinde het product een essentieel kenmerk te verlenen.
- 16 aa) De appelrechter heeft aangenomen dat verweerster zich kan beroepen op een rechtmatig belang bij het litigieuze gebruik. De opnemings van de oorsprongsbenaming in de productbenaming komt overeenkomstig met de door bij relevante publiek gebruikelijke benaming, aangezien het begrip „Champagner Sorbet” in de Duitse taal en kookliteratuur de vaste benaming is voor een halfbevoren zoet nagerecht waaraan champagne is toegevoegd, dat dezelfde bekendheid geniet als „mousse au chocolat”, „crème brûlée” of „panna cotta”. Het aandeel van het met het productdossier overeenstemmende ingrediënt maakt bovendien 12 % uit van verweersters product en is dus wezenlijk.
- 17 bb) Volgens de Senat kan niet worden aangenomen dat er sprake is van een voor de inbreuk vereiste uitbuiting van de reputatie wanneer sprake is van een rechtmatig belang bij het gebruik van de beschermde benaming. Dat volgt uit een toepassing naar analogie van de criteria die het Hof van Justitie aanwendt bij de uitlegging van artikel 16, onder a) tot en met d), van verordening nr. 110/2008.
- 18 Het Hof van Justitie heeft betreffende artikel 16 van verordening nr. 110/2008 uiteengezet dat a) tot en met d) van dat voorschrift zien op verschillende gevallen waarin bij de verkoop van een product uitdrukkelijk of impliciet wordt verwezen naar een geografische aanduiding in omstandigheden waarin hetzij het publiek kan worden misleid of minstens ertoe kan worden gebracht, een gedachteassociatie te maken met betrekking tot de oorsprong van het product, hetzij de marktdeelnemer ten onrechte kan profiteren van de reputatie van de betrokken geografische aanduiding (arrest Bureau national interprofessionnel du Cognac, punt 46). Voorts heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat ook dan sprake kan zijn van een „voorstelling” in de zin van artikel 16, onder b), van verordening nr. 110/2008, wanneer er geen risico van verwarring tussen de betrokken producten bestaat, aangezien het er met name om gaat dat het publiek er niet toe wordt gebracht een gedachteassociatie te maken met betrekking tot de oorsprong van het product, en dat een marktdeelnemer niet ten onrechte kan profiteren van de reputatie van de

beschermde geografische aanduiding (arrest van 21 januari 2016, Viiniverla Oy, C-75/15, EU:C:2016:35, punt. 45).

- 19 De voorwaarde van uitbuiting van de reputatie van de beschermde benaming is gelijkloidend geformuleerd in artikel 16, onder a), van verordening nr. 110/2008 en in de in casu relevante voorschriften van artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder a), ii), van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder a), ii), van verordening nr. 1308/2013. De door het Hof van Justitie gegeven uitlegging van artikel 16 van verordening nr. 110/2008 geldt ook voor de in casu aan de orde zijnde voorschriften.
- 20 cc) Anders dan wordt gesteld in het verweerschrift in Revision volgt een rechtmatig belang evenwel niet uit reeds uit de omstandigheid dat een beschermde oorsprongsbenaming in de benaming van een levensmiddel zou moeten worden opgenomen ingevolge artikel 9, lid 1, onder a), juncto artikel 17, lid 1, van verordening nr. 1169/2011.
- 21 Volgens artikel 17, lid 1, van verordening nr. 1169/2011 mogen in de benaming van het levensmiddel ook beschermde oorsprongsbenamingen worden gebruikt wanneer de herkomstaanduiding overeenkomt met de gebruikelijke benaming. Uit de omstandigheid dat een beschermde oorsprongsbenaming niet slechts als verwijzing naar de herkomst van een product mag worden gebruikt, maar ook als verkoopbenaming voor een product dat in overeenstemming is met het voor de oorsprongsbenaming vastgestelde productdossier, kan evenwel niet worden geconcludeerd dat een herkomstaanduiding ook in de benaming van het levensmiddel mag en moet worden opgenomen wanneer het aldus aangeduide product – zoals in casu – niet in overeenstemming is met het productdossier van de oorsprongsbenaming. Volgens de Senat hebben de voorschriften inzake de bescherming van oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen overeenkomstig artikel 118 quaterdecies van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103 van verordening nr. 1308/2013, die voorzien in een specifieke bescherming, voorrang boven artikel 17, lid 1, van verordening nr. 1169/2011.
- 22 dd) Aanwijzingen die van belang zijn om vast te stellen of er sprake is van een rechtmatig belang bij het gebruik van de beschermde benaming, blijken volgens de Senat uit een gezamenlijke lezing van de bepalingen betreffende de bescherming van geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen die te vinden zijn in de verordeningen nrs. 110/2008 en 1151/2012 en de in de in casu toepasselijke verordeningen.
- 23 Volgens artikel 10, lid 1, van verordening nr. 110/2008 mag in beginsel een geregistreerde geografische aanduiding in een samengestelde term worden gebruikt en mag op dat begrip worden gezinspeeld in de presentatie van een levensmiddel, wanneer de alcohol die het levensmiddel bevat uitsluitend afkomstig is van de betrokken gedistilleerde dranken.

- 24 Volgens artikel 13, lid 1, onder a) en b), van verordening nr. 1151/2012 heeft de bescherming van een geregistreerde benaming ook betrekking op het gebruik van de onder een beschermde naam geregistreerde producten als ingrediënt voor andere producten. Bij het gebruik als ingrediënt moet evenwel volgens overweging 32, tweede zin, van die verordening rekening worden gehouden met de mededeling van de Europese Commissie, getiteld „Richtsnoeren betreffende de etikettering van levensmiddelen die ingrediënten met een beschermde oorsprongsbenaming (BOB) en een beschermde geografische aanduiding (BGA) bevatten” (PB 2010, C 341, blz. 3). Hieruit blijkt dat het gebruik van beschermde oorsprongsbenamingen en beschermde geografische aanduidingen binnen de werkingssfeer van verordening nr. 1151/2012 niet volledig uitgesloten is, ook al breidt deze verordening de bescherming van de benaming uit tot het geval waarin de producten welke die naam mogen dragen, als ingrediënt worden gebruikt. Aangezien de Uniewetgever blijkens overweging 32, eerste zin, van verordening nr. 1151/2012 en overweging 92, tweede zin, van verordening nr. 1308/2013 op het gebied van de kwaliteitsregelingen voor andere levensmiddelen dan wijn en gedistilleerde dranken en voor de wijnsector een geharmoniseerd beschermingsniveau nastreeft, ligt het voor de hand de in de hierboven vermelde richtsnoeren van de Commissie tot uitdrukking komende regelgevingsaanpak ook toe te passen op de hier aan de orde zijnde voorschriften, die geen uitdrukkelijk antwoord bieden op de vraag van het gebruik van oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen voor producten die ingrediënten met beschermde benamingen bevatten.
- 25 Volgens punt 2.1.[2] van voornoemde richtsnoeren van de Commissie mag een als beschermde oorsprongsbenaming of beschermde geografische aanduiding geregistreerde benaming worden vermeld in of naast de verkoopbenaming van een levensmiddel waarin producten met deze geregistreerde benaming zijn verwerkt, alsook in de etikettering en de aanbiedingsvorm van en de reclame voor dit levensmiddel, voor zover aan de overige in de richtsnoeren vermelde voorwaarden is voldaan.
- 26 Volgens punt 2.1.2 van de richtsnoeren is volgens de Commissie niet beslissend in welke hoeveelheid het ingrediënt wordt gebruikt. Het gebruik van een beschermde oorsprongsbenaming in de benaming van een levensmiddel waarin het wordt verwerkt, is integendeel gerechtvaardigd wanneer het met de vermelding aangeduide ingrediënt in voldoende hoeveelheid worden gebruikt teneinde het levensmiddel een essentieel kenmerk te verlenen. Essentieel kenmerk van een sorbet, dat – in overeenstemming met de bij het relevante publiek gebruikelijke benaming – de naam draagt van een bepaald ingrediënt, is in de regel de smaak die het ingrediënt verleent aan de sorbet en het aldus genoemde zoete nagerecht onderscheidt van met andere smaakbepalende ingrediënten toe bereide sorbets. Gelet op het feit dat bij de verkoop ijs en sorbet gewoonlijk de benaming krijgen van het smaakbepalende ingrediënt, is de Senat het niet eens met de vaststelling van de appelrechter dat het relevante publiek in de aanduiding van een

levensmiddel als „Champagner Sorbet” geen aanwijzing ziet van een smaakbepalend kenmerk van het levensmiddel.

- 27 ee) De appelrechter heeft aangenomen dat er sprake was van een rechtmatig belang bij het gebruik van de litigieuze benaming, aangezien het begrip „Champagner Sorbet” in de Duitse taal en kookliteratuur de vaste aanduiding is voor een half bevroren zoet nagerecht waaraan champagne is toegevoegd. Verweerster gebruikt volgens de appelrechter voor haar diepvriesproduct dus de benaming waaronder het product bij het publiek bekend is. Volgens de Senat kunnen vraagtekens worden geplaatst bij deze vaststelling, aangezien de vaststellingen van de appelrechter geen betrekking hebben op de gebruikelijke benaming in de commerciële context en uit een courant gebruik in een niet-commerciële context van een als oorsprongsbenaming beschermd begrip geen rechtmatig belang bij een commercieel gebruik zou kunnen volgen.

Derde prejudiciële vraag

- 28 Verzoekers aanspraak op een verbod zou ook kunnen volgen uit artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder b), van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder b), van verordening nr. 1308/2013. Ook in dat verband rijst de nog niet door de rechtspraak van het Hof van Justitie beantwoorde vraag van het rechtmatig belang bij het gebruik van een beschermde oorsprongsbenaming wanneer producten die onder een beschermde oorsprongsbenaming in de handel mogen worden gebracht verder worden verwerkt.
- 29 a) Volgens artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder b), van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder b), van verordening nr. 1308/2013 worden beschermde oorsprongsbenamingen en beschermde geografische aanduiding beschermd tegen elk misbruik en elke nabootsing of voorstelling, zelfs indien de werkelijke oorsprong van het product of de dienst is aangegeven, of indien de beschermde naam is vertaald of vergezeld gaat van uitdrukkingen zoals „soort”, „type”, „methode”, „op de wijze van”, „imitatie”, smaak, „zoals” en dergelijke.
- 30 Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie betreffende artikel 13, lid 1, onder b), van verordening nr. 1151/2012 en de daarvóór geldende voorschriften alsook betreffende artikel 16 van verordening nr. 110/2008 omvat het begrip „voorstelling” in de zin van deze bepalingen een situatie waarin de voor de aanduiding van een product gebruikte term een deel van een beschermde benaming bevat, zodat de consument, bij het zien van de naam van het product, als referentiebeeld het artikel waarvoor die benaming geldt voor de geest zal komen, zonder dat daarvoor voldaan moet zijn aan de voorwaarden voor verwarringsgevaar (arresten Gorgonzola/Cambozola, punten 25 en 26; en van 26 februari 2008, Parmesan/Parmigiano Reggiano, C-132/05, EU:C:2008:117, punten 44 en 45; Bureau national interprofessionnel du Cognac, punt 56, en

Viiniverla Oy, punten 21 en 45). Volgens die rechtspraak zijn de geregistreerde benamingen ook wanneer zij niet vergelijkbaar zijn beschermd tegen het gebruik ervan bij wege van een voorstelling. Deze rechtspraak kan ook worden toegepast op de hier te beoordelen voorschriften. Bovendien omvat de bescherming uit hoofde van artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder b), van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder b), van verordening nr. 1308/2013 het gebruik van de beschermde naam in een vertaling.

- 31 b) Door het gebruik van de benaming „Champagner Sorbet” voor een diepvriesproduct wordt de consument minstens ertoe gebracht, een verband te leggen met de beschermde benaming „champagne”.
- 32 c) In de regel dient ervan te worden uitgegaan dat een gebruik onrechtmatig is, wanneer de gebruiker niet gerechtigd is een beschermde benaming te gebruiken. Die beperking brengt evenwel tegelijkertijd de uitdrukking van de algemene wil van de Uniewetgever tot uiting, om niet steeds aan te nemen dat sprake is van verboden gebruikshandelingen wanneer een van de gevallen van artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder b), van verordening nr. 1234/ 2007 en artikel 103, lid 2, onder b), van verordening nr. 1308/2013 zich voordoet. Gebruikshandelingen waarvoor een rechtmatig belang bestaat vallen volgens de Senat niet onder het verbod.

Vierde prejudiciële vraag

- 33 Verzoeker heeft ter rechtvaardiging van de door hem geldend gemaakte verbodsvordering voorts aangevoerd dat bij verweersters gebruik van de benaming „Champagner Sorbet” sprake was van misbruik.
- 34 a) Volgens artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder c), van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder c), van verordening nr. 1308/2013 verlenen beschermde oorsprongsbenamingen en beschermde geografische aanduiding bescherming tegen elke andere onjuiste of misleidende aanduiding met betrekking tot de herkomst, de oorsprong, de aard of de wezenlijke hoedanigheden van het product.
- 35 b) De appelrechter heeft aangenomen dat reeds niet is voldaan aan de voorwaarde van artikel 103, lid 2, onder c), van verordening nr. 1308/2013 aangezien de benaming „Champagner Sorbet” bij het relevante publiek geen onjuiste indruk kan wekken aangaande de herkomst van het diepvriesproduct, aangezien deze aanduiding niet in die zin kan worden opgevat, dat de Sorbet zelf en niet alleen het ingrediënt champagne in de Champagnestreek wordt geproduceerd. De appelrechter heeft evenwel niet onderzocht of de verbodsvordering gegrond kan zijn uit hoofde van misleiding over de wezenlijke hoedanigheden van het product met de beschermde oorsprongsbenaming. Verzoeker heeft niet alleen verwezen naar een misleiding betreffende de herkomst van het product, maar ook geldend gemaakt dat het relevante publiek de benaming „Champagner Sorbet” voor een

diepvriesproduct aldus opvat, dat champagne het kenmerkende en smaakverlenende bestanddeel van het product vormt.

- 36 c) Bijgevolg rijst de vraag, of het in artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder c), van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder c), van verordening nr. 1308/2013 neergelegde misleidingsverbod moet worden opgevat als een algemeen verbod van misleiding, dan wel of de werkingssfeer van deze voorschriften slechts betrekking heeft op misleidende aanduidingen die bij het relevante publiek een valse indruk over de geografische herkomst kunnen oproepen.
- 37 Het in artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder c), van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder c), van verordening nr. 1308/2013 neergelegde misleidingsverbod heeft ten doel, de onder de verordeningen vallende oorsprongsbenamingen te beschermen tegen onjuiste of misleidende aanduidingen. Dat suggereert dat het referentiepunt van dit misleidingsverbod de met de beschermde aanduiding uitgedrukte verwijzing naar de herkomst van het product is. De voorschriften hebben volgens de Senat dus betrekking op aanduidingen op grond waarvan de consument ten onrechte tot de conclusie kan komen dat het product onder de bescherming van een geregistreerde benaming valt, en die dus een onjuiste indruk kunnen wekken over de herkomst van het product. Verzoeker voert niet aan dat het publiek dat wordt aangesproken met de productaanduiding „Champagner Sorbet” zal aannemen dat de aldus aangeduide diepvriessorbet alle kenmerken heeft van een product dat in overeenstemming is met het productdossier voor de oorsprongsbenaming „champagne”, zodat bij die uitlegging van het voorschrift de noodzakelijke samenhang tussen de vermeende misleiding en de door de geografische aanduiding gewekte voorstellingen inzake de herkomst ontbreekt.
- 38 Daartegen wordt evenwel ingebracht dat artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder c), van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder c), van verordening nr. 1308/2013 een algemeen misleidingsverbod bevatten, dat overeenkomt met het artikel 7 van verordening nr. 1169/2011 neergelegde misleidingsverbod. Volgens die opvatting zou ook de door verzoeker ter motivering van de verbodsvordering aangevoerde misleiding vallen onder de voorwaarde van artikel 118 quaterdecies, lid 2, onder c), van verordening nr. 1234/2007 en artikel 103, lid 2, onder c), van verordening nr. 1308/2013.